

τές και στις άλλες επαρχίες μας. Τί στην δαγγή! Σε κάθε μιά, και στη μικρότερη πόλη της Ελλάδας, θα βρίσκονται πέντε δέκα νέοι και νέες για προζύμι. Σώνει να θελήσουν να εργαστούνε λίγο, κι άμείως θα καταφέρουνε, δι καταφέρανε οι Πατρινοί.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

ΑΥΤΟΙ ΟΙ ΔΕΙΛΟΙ !...

"Ε, καλά! γέρω μου, δέ μπορεί να τάρνηθει κανείς... μās ξεκοψες μιά χαρά! Τί τρόπος είχαν αυτός, να θαφτείς ζωντανός, μπροστά στη μήτη του έπόπτη; Μά την αλήθεια, με πιάνει ρίγος σάν τὸ σκέφτουμε... Νά, όμως πού ελσαι ζωντανός και καλά στην υγεία σου... Καημένε μου φίλε, δέν ελπίσαμε να σέ δοῦμε τόσο γρήγορα. "Αν και ἡ Γενεβιέθη...

Ο Μωρίς "Ερτώ, σταμάτησε τὴν κουβέντα του, χωρίς καμιά ανάγκη, γιά να τινάξει τὴ στάχτη τοῦ τσιγάρου του, πού μόλις τὸ είχε ανάψει.

Λίγο νευρικός ὁ ἦρωας τῆς περιπέτειας, ρώτησε με προσποιητὴ ἀδιαφορία :

— "Η δεσποινίδα Γενεβιέθη, είχε τὴν καλὸσύνῃ να σκεφτεῖ;...

Ο Μωρίς, ἄρχισε τὰ γέλια — τὸ πειραχτήριο! — δημαϊγζοντας ἀπάνω κάτω στοῦ σαλόνι, ὅπου στοῦ διαστήμα σαρανταοχτῶ ὥρων πού είχαν με ἄδεια, είχε τὸ ἐλεύτερο να δέχεται τίς προσωπικές του ἐπισκέψεις.

— Να σκεφτεῖ; Πάει πολύ... Στοιχημάτισε μόνο, πὼς δέ ἔμμενες στην Πομερανία ὡς τὸ τέλος τοῦ πολέμου. "Εγὼ ἐπέμενα γιά τὸ ἀντίθετο... "Εχασα... Χωρίς μνησικακία, ξαίρεις... "Αλλά, ἀφοῦ μιλάμε γιά τὴν ἀδερφή μου, — τί ἀφηρημένος πού εἰμαι! — δέ σοῦ ἀναγγεῖλα τὸ μελλούμενο γάμο τῆς...

Ο Ρενέ Ντετράντζ, πρὶν πέντε λεπτά, είχε ξεχάσει τὸν πόνο τοῦ κεφαλίου του ἀπὸ ἓνα χτύπημα πού δέχτηκε, μπρὸς στη Μωμπέζ, τὸν Αὔγουστο τοῦ 1914. Τώρα γίνθηκε πὺ ἀσπρος κι ἀπὸ τὸ τραπεζομάντηλο τοῦ τσαγιού, πού είχαν κοντά του. Εὐτυχῶς ὁ Μωρίς τοῦ ἔστρεψε τὴν πλάτη — βλέποντας στοῦ καθρέφτη ὅμως, εἶν' ἡ ἀλήθεια! — Ο μηχανικός εἶπε, ἀνάσοντας ἔν' ἄλλο τσιγάρο, χωρίς να προσέχει τὴ φωνή του πού ἔτρεμε :

— "Α, μιά!... Εἶναι καιρὸς πού τὰποφασίσατε;..

— "Οχι πολὺς... "Ω, ἀγαπητέ μου, ὀλάκερο μυθιστόρημα!... Πρέπει να σ'τὸ διηγηθῶ... Διασκεδαστικό, ὅσο δέ φαντάζεσαι... Μά, μὴν πηδᾶς λοιπὸν ἔτσι... Θὰ νόμιζε κανένας πὼς ἔγινες νευρικός, ἐκεῖ πού εἰσουν, με τοὺς Γερμανούς... Κατὰ βάθος, ἐννοεῖς, τὸ σκεφτόντουσαν κ' οἱ δυο, πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο. Μά, σύμφωνα με τὸν τύπο τοῦ Γαμβέττα, οὔτε ὁ ἓνας, οὔτε ἡ ἄλλη δέν εἶπε λέξη. Οἱ γονεῖς μας δέν ὑποπεύτηκαν τίποτα. Καὶ γὼ πού ἐπιτηροῦσα τοὺς ἐνδιαφερόμενους με τὴν ἀκρὴ τοῦ ματιοῦ, λογάγιάριζα πότε θάταν καιρὸς να μῶ στη μέση, σάν ἀπὸ μηχανῆς Θεός...

— Γιά τὸ Θεό, Μωρίς, μὴν ἀστειεύεσαι πάνω σὲ τέτοια ζητήματα...

— Τί σοβαρότης, γέρω μου!... Μά πρέπει να σοῦ ξηγήσω... Καταλαβαίνεις, ἄλλωστε, πὼς γιά να καλοβλέπω ἔτσι τὸ πρᾶμα, ἔβρισκα τὸν ἐραστὴ ἀ-

ξιο τῆς ἀδερφοῦλας μου, πού δέν εἶναι ὁποιαδήποτε, ξαίρεις...

— "Ω, ὄχι!... ψιθύρισε ὁ καημένος ὁ Ρενέ, σὰ να μὴν τὸν ἀκουε κανεῖς, με μιά θέρη, πού διασκεδάσε ὑπερβολικά τὸν ἀδιόρθωτο σύντροφό του.

— Ναί, ἀληθινά, ξαναεῖπε ὁ τελευταῖος, με φλέγμα. Σὰ γαμπρός, εἶταν πολὺ καλός. Οἰκογένεια καλή, φυσιογνωμία εὐάρεστη, προσωπικὴ ἀξία, ἀρχές, πνεῦμα...

— Περιουσία... ἔακολούθησε ὁ Ντετράντζ, προσπαθώντας να πάρει τὸν ἴδιο τόνο.

— "Ε, ὄχι δά, πολλὰ γυρεύεις... Μιά καλὴ θέση, αὐτὸ φτάνει. Μ' ἓνα λόγο, ἔδινε ἀπὸ πρῶτα τὴ συγκατάθεση και τὴν εὐχή μου. Μόνο... μόνο... — ἐδῶ εἰν' ὁ κόμπος — τὸ ζῶο πού ἄρεσε στη Γενεβιέθη, θὰ προτιμοῦσε νὰν τοῦ κόψουν τὴ γλώσσα παρὰ να τῆς εἶ! Ἀνόγη ἐπιφύλαξη, πραγματικά... Κ' ἡ ἀδερφή μου, θὰ προτιμοῦσε να πεθάνει, παρὰ να κἀνει τὴν ἀρχή — ἴσως γιά τὸ τίποτα...

— "Ω!... διαμαρτυρήθηκε ὁ Ρενέ.

— "Αγαπητέ μου, δέ θές να μάθεις τίποτα!... Πές μου, λοιπὸν, τὸ πῆρες συνήθεια, νᾶσαι ἔτσι κίτρινος;... "Οχι... Τόσο τὸ καλύτερο... Θᾶμμοιαζες με νεκρό!... Πού λές, ἔπρεπε νᾶρθεῖ ὁ πόλεμος γιά νὰν τὰ ξεκαθαρίσει ὅλα. Μόλις είχε φύγει ὁ ἐρωτευμένος, ἡ Γενεβιέθη μεταμορφώθηκε, γίνηκε γενναία, κ' ἔδωσε ἔξετάσεις στοῦν "Ερυνθὸ Σταυρὸ γιά νὰ ὑπηρετήσῃ, ὅπως ἐκεῖνος, κι ὀρκιζότανε πὼς θὰ παντρευτεῖ με στρατιώτη... "Ἐνα στρατιώτη πού να διακρίθηκε στοῦ μέτωπο, ἐννοεῖται... "Ὅσο γι αὐτὸ, ὁ ἐκλεχτὸς δέν τὸ παράλειψε...

— "Αληθινά; ἔκαμε ὁ Ντετράντζ, με ξερό τὸ λαιμό.

— Μά, βέβαια... Πληγωμένος, παρασημοφορέμένος... "Ὅλα τὰ φύλλα γράψανε γι' αὐτόν. "Α! ἡ πληγή του... "Εκείνη ἔσπασε τὸν πάγο! "Η Γενεβιέθη είχε συγγραττηθεῖ ὡς τότε, μὰ σάν τῷμαθε... Να τὴν ἔβλεπες, ἀγαπημένε μου!...

— Καί... τότε ἀρραβωνιάστηκε;

— Σοῦ εἶπα γὼ πὼς εἶταν ἀρραβωνιασμένη; Ναί, κείνη τὴ μέρα μās δεδαίωσε πὼς αὐτὸς θάταν κι ὄχι ἄλλος. Γελῶ τώρα, μὰ τότε δέν εἶχα ὀρεξὴ να γελάσω, ξαίρεις. Μᾶ! ὅ,τι τελειώνει καλά, εἶναι και καλὸ... Μά, στάσου Ρενέ, τί σ' ἔπιασε πάλι;...

— "Εμένα; εἶποτα... Μοῦ... μοῦ εἶπες πὼς παίρνετε τὸ τσάι στὶς τέσσερις, δέν εἶν' ἔτσι;

— Καί νά, χτυπᾶνε τέσσερις. Τί γυρεύεις; "Η Γενεβιέθη θάρθεῖ με τὴ μητέρα, Δές, τίς ἀκούω κάτω! Θὰ προγευματίσουμε μαζί. Θάταν θαυμάσια...

Ο Ντετράντζ ἔπαιρνε τὸ καπέλλο του.

— "Αδύνατο! Θὰ πείς στὶς κυρίες πὼς λυποῦμαι, ... παραπολύ... Θὰ εἰμουν εὐτυχισμένος να τίς συγχαρῶ... "Ἐνα ραντεβού ἐπέγγον... "Ἐλα, Μωρίς, ἄφησέ με να φύγω...

Πειραχτικός ὁ "Ερτώ ἔφραξε τὴν πόρτα.

— Καὶ γιατί, λοιπὸν, κίριε;

— Εἰμαι βιαστικός... Σε παρακαλῶ, Μωρίς, πρέπει να φύγω...

— Μ' ἀφοῦ σοῦ λέω πὼς εἶναι κ' ἡ Γενεβιέθη... πὼς θέλει να σέ δεῖ, χωρίς ἄλλο;...

— Μωρίς...

Ο Μωρίς γελοῦσε πάντα. Στη σκάλα ἀκούστηκαν βήματα, φωνές και γέλια γυναικεία.

Μ' ένα απελπισμένο κίνημα ο Ντετράνς άρπαξε τὰ χέρια του δημίου του :

— Μά, δὲν καταλαβαίνεις λοιπόν;... Δὲν καταλαβαίνεις τίποτα;... Καὶ γὰρ ἀγαπούσα τὴν ἀδερφή σου... Τὴν ἀγαπούσα, ἐννοεῖς; Καὶ γύρισα, γιατί θάχανα τὰ μυαλά μου μὲ τὸ νὰ τὴ σκέφτομαι... Καὶ τώρα ποὺ ἤρθα πολὺ ἀργά.....

Σταμάτησε φοβισμένος. Ὁ Μωρίς, ὁ πανούργος, διπλοκλείδωσε τὴν δξώπορτα, καὶ πηδώντας στὴν ἀλλή, ἄρχισε νὰ φωνάζει δυνατὰ :

— Μητέρα, Γενεδιέβη.... μπορεῖτε νὰ μπῆτε... Εἶχα δικιο, ὁμολογεῖ !...

Ὁ μηχανικὸς νόμιζε πὼς θὰ τρελλαθεῖ. Ἡ πόρτα τοῦ σαλονιοῦ ἀνοιξε γιὰ νὰ περάσουν οἱ δυὸ γυναῖκες. Ἡ Γενεδιέβη, πρῶτα, ποὺ τοῦ χαμογελοῦσε ἀπὸ μακριά, ὁμορφότερη παρὰ ποτέ, μεταμορφωμένη ἀπὸ τὴν εὐτυχία. Ἐκαμ' ἓνα θῆμα μ' ἀπλωμένα χέρια. Ὁ Ρενέ Ντετράνς, ἔνωσε τὸ αἷμα του νὰ πλημμυρίξει τὴν καρδιά του. Εἶταν ἀλήθεια; Μὴν εἶταν ὄνειρο πλάνο; Τὴν κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά του, εὐχαριστήμενη, μὲ τὸ μέτωπο σηκωμένο γιὰ τὸ φίλιν τοῦ ἀρραβῶνα. Καὶ ὁ Μωρίς, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔμπαινε ἡ μητέρα του, τῆς φώναξε κωμικά, μὲ τὰ χέρια σηκωμένα στὸν οὐρανὸ :

— Μὴ μοῦ μιλάτε γι' αὐτοὺς τοὺς δειλοὺς !...

(Robert Lebrun)

ΕΥΘΑΛΙΑ ΜΠΑΜΠΑΛΟΥ

EYES

«Μέσα ἀπὸ τῶν γαλάζιων ματιῶν τὶς ἀχτείδες
ρομφῶ θροσιὰ σταλαμένη ἀπὸ τὰ οὐράνια»

(C. G. Wadström)

Μύθους καὶ θρύλους μαγικοὺς σπαταλιστὰ μοῦ ἔχαριτες,
σκοποὺς μιάς ἀνοιξιᾶτικης, λουλούδινης γιορτῆς,
καὶ μοῦ τραγουδησες στεγνὰ μάτια τὸ πὼς λαχτάριες
στὸ ἀγνωστο χάος τῶν μαύρων μου ματιῶν νὰ βυθιστῆς.

Τὰ ἴδια σου μάτια πότερα λέγαν : σὰ χίλια στόματα,
κι' οἱ θρύλοι ἐμπρός τους πέρασαν σὰν ὄνειρο γοργό,
κι' εἶπα : μὲς τῶν γαλάζιων σου ματιῶν τὰ οὐράνια χρῶματα
ἡσκιος ὄνειρο ἀχνότερος νὰ διαλυθῶ κι' ἐγώ....

Αὐγουστος 92'.

ΦΟΙΒΟΣ ΛΑΡΑΣ

ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΣ

Γέρνουν τὰ πλήθη ταπεινά, τὸ χαῦνο τους κεφάλι
Μπρὸς στῶν εἰδώλων τὴ χρυσὴ τὴν ἀκτινοβολία,
Δοῦλες κι ἀναίσθητες ψυχές μὲς στὴν ἀνεμοζάλη,
Ποὺ συγκλονεῖ τοῦ αἰῶνα μας τὴν πύρινη ἀγκαλιά.

Σὲ μιά ἀλυσίδα ἀόρατη μαζί σφιχτοδεμένοι
Μ' ὁρμὴ τὰ γόνατα λυγρὰ, στὸν κορνιαχτό, στὴ γῆ
Μὲ μάτια ὀρθάνοιχτά, τυφλοὶ, καὶ σὰν ὑπνωτισμένοι,
Δὲ βλέπουνε τὴ ροδινὴ τοῦ Κόσμου χαραυγὴ.

Τῆς Πρόληψης τῆς σκοτεινῆς μακριὰ τὰ παραμύθια !
Τὸ θεῖο τὸ φέγγος ἄς χυθεῖ στὴν πλάση περισσό !
Πὼς ἔχουμε κάποια πνοή, ἄς νιώσουμε, στὰ στήθια !
Τοῦ Προμηθεά ἀνταρτικὸν ἄς πιάσουμε πυρσό.....

Στὸ πέρασμά του ἄς σωριαστοῦν, ἄς πέσουν ὅλα σκόνη
Τὰ σίδερα τὰ δδελυρά, κ' ἡ Κίρκη ἡ μισητή,
Ὅπου τὸν ἄνθρωπο σκληρὰ σὲ ζῶο μεταμορφώνει !
Κι ἄς βασίλευει μιά Θεὰ μονάχα, ἡ Ἀρετὴ....

ΜΑΡΙΚΑ Κ. ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ

ΚΑΚΟΤΥΧΟΣ

Ὁ Μιχάλης εἶχε ἀλλάξει πολλὰς τέχνες, ὥσπου νὰ καταλήξει μπογιατζῆς. Ὁ συχωρεμένος ὁ πατέρας του, πρὶν κλείσει τὰ μάτια του, τὸν πῆγε στὸ μαραγκοῦδικο τοῦ φίλου του κύρ-Ἀπόστολου καὶ τοῦ τὸν παράδωσε, σίγουρος πὼς μιά μέρα θάβγαине ἀπὸ κεῖ ἓνας καλὸς τεχνίτης.

Γλήγορα ὅμως ὁ Μιχάλης πέταξε ἀπ' τὰ χέρια του τὴν πλάνη καὶ τὸ σκαρπέλο κι ἀπὸ τὴ μέση του τὴν τσουβαλένια ποδιά. Δὲ θὰ καθόταν αὐτὸς νὰ μαρμαζώσει μέσα στοὺς τέσσερις τοίχους τοῦ μαραγκοῦδικοῦ... Κ' ἔτρεξε στὸ ἀντικρινὸ γιαντὶ, ὅπου φοροτώθηκε τὸ πηλοφόρι. Μὰ καὶ κεῖ δὲν ἔκανε περισσό-τερο ἀπὸ ἓνα φεγγάρι. Ἐφτανε ὁ χειμῶνας, κ' ἡ ζεστασιά τοῦ γύφτικου τονε τραβήξε κοντὰ στὸ φουσερό.

Σὲ λίγο ὅμως ἄφησε καὶ τὸ γύφτικο. Ἄφησε καὶ τὸ μαρμαράδικο ποὺ πῆγε κατόπα, κι ἀγόρασε, θερεσέ κι ἀπλήρωτα, ἀπὸ τὸ μαγαζὶ τοῦ ἀδερφοῦ του, τὶς δοῦρτσες, ποὺ τὸν ἔκαναν μπογιατζῆ. Πόσες φορὲς δὲ βλαστήμησε τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ τὶς ἔπαιρνε.....

Ὁ Μιχάλης ἔμεινε γιὰ καιρὸ μπογιατζῆς. Ὅχι πὼς ἡ τέχνη αὐτὴ τοῦ ἄρεσε περισσότερο ἀπὸ τὶς ἄλλες, ποὺ εἶχε γνωρίσει. Ὅχι. Πολλὰς φορὲς θυμήθηκε, μετανοιωμένος, τὴν πλάνη καὶ τὸ σκαρπέλο. Μόλις ὅμως σκεφτότανε πὼς, ἂν τᾶξε ἀκόμα στὰ χέρια του, θάπρεπε νὰ πηγαίνει στὸ μαραγκοῦδικο ἀπὸ τὶς ἑπτὰ τὸ πρωὶ καὶ νὰ φεύγει στὶς ἑξὶ τὸ βράδι. καὶ στὶς φούριες νὰ κίθεται καὶ νυχτέρι, θυμότανε τὸ ραχάτι, ποὺ τοῦ χάριζε ἡ καινούρια τέχνη, κι ἀμέσως ξεμετάνοιγε.

Ὁ Μιχάλης, ἀπὸ τότε ποὺ πῆρε τὶς δοῦρτσες σηκωνότανε στὶς ὀχτὼ τὸ πρωὶ. Ἐφευγε ἀπὸ τὸ σπίτι στὶς ἑννιά, καὶ, περασμένες πιά δέκα, κατὰφερνε νὰ πτάσει στὸν καφενὲ τῶν μπογιατζῆδων. Τέτοια ὥρα ὅμως ποὺ πῆγαινε, σπάνια νάβρισκε ἄνθρωπο ποὺ νὰ χρειάζεται μπογιατζῆ. Ὅσοι θέλανε, ἐρχόντουσαν στὸν καφενὲ ἀπὸ τὶς ἑπτὰ. Κ' εἶσι ὁ Μιχάλης μόνο κάπου - κάπου ἔβρεχε κι αὐτὸς τὶς ξερομαχημένες δοῦρτσες του.

Ὅλοι πίστευαν πὼς ὁ Μιχάλης εἶτανε κακότυχος. Ἀπὸ τόσες τέχνες εἶχε περάσει καὶ καμιὶ δὲν τονε σήκωσε. Μὰ καὶ σ' αὐτὴ, ποὺ στερεώθηκε λίγο, ἡ τύχη πάλι δὲν τονε βοήθοῦσε. Πολύ του εἶταν ἂν στὴ βδομάδα ἄσπριζε δυὸ - τρεῖς καμαράκια.

Ὁ Μιχάλης ὅμως καθε ἄλλο παρὰ γιὰ αἴτιχο εἶχε τὸν ἑαυτὸ του. Ἀπὸ τότε μάλιστα ποὺ τᾶψιασε μὲ τὴν Ἐλενίτσα, τὴ ραφτρούλα, πίστευε πὼς εἶταν καὶ πολὺ τυχερός. Ἡ Ἐλενίτσα, ἔχτος ἀπὸ τὴν ὁμορφιά της, εἶχε ἓνα οἰκόπεδο καὶ τὰ δυὸ της χρυσόχερα. Δὲν εἶχε καὶ πατέρα κ' εἶσι ὁ Μιχάλης ἔλπιζε νὰ περάσει μαζί της ζωὴ χαρισάμενη. Μπορεῖ τότε νὰ μὴ δούλευε καὶ καθεμέρα....

Κεῖνο τὸν καιρὸ ὅμως ἔπαθε κάτι, ποὺ τοῦ χάλασε ὅλα του τὰ σχέδια. Ἐνα πρωὶ, κεῖ ποὺ ἄσπριζε σὲ κάποιο γιαντὶ, ἔπεσ' ἓνα κομμάτι ἀσβέστης στὸ μάτι